

Kronik.

Indvandring som en økonomisk gevinst

LEKTOR PÅ INSTITUT FOR
MARKETING & MANAGEMENT PÅ SDU
MARIA ELO

Der er i dag cirka 272 mio. migranter i verden, og to tredjedele af migrationen er jobrelateret.

Debatten om indvandring fokuserer ofte på de negative aspekter, men forskningen peger på, at der i høj grad også er positive effekter. I Danmark diskuterer vi integrationsproblemer, radikalisering, diskrimination, hjælp til frivillig hjemrejse og 'paradigmeskift' – mens indvandring ifølge den seneste Global Competitiveness Report (2019) kunne have bragt Danmark i top 10 blandt de mest konkurrencedygtige økonomier i verden, hvis vi havde haft færre restriktioner overfor fremmed arbejdskraft.

Som regel tjener værtslandene på tilgangen af nye menneskelige ressourcer, der kan booste deres konkurrencedygtighed indenfor forskellige sektorer. Lande som USA, Storbritannien og Canada har haft stor fordel af sådan en 'Braingain' – og her i landet forsøger vi også at tiltrække internationalt talent med målrettede politikker.

Sammen med et hold internationale forskere studerer jeg forholdet mellem migration og økonomi. Vores forskning tyder på, at indvandring ikke kun gavner effektiviteten på det lavtuddannede arbejdsmarked.

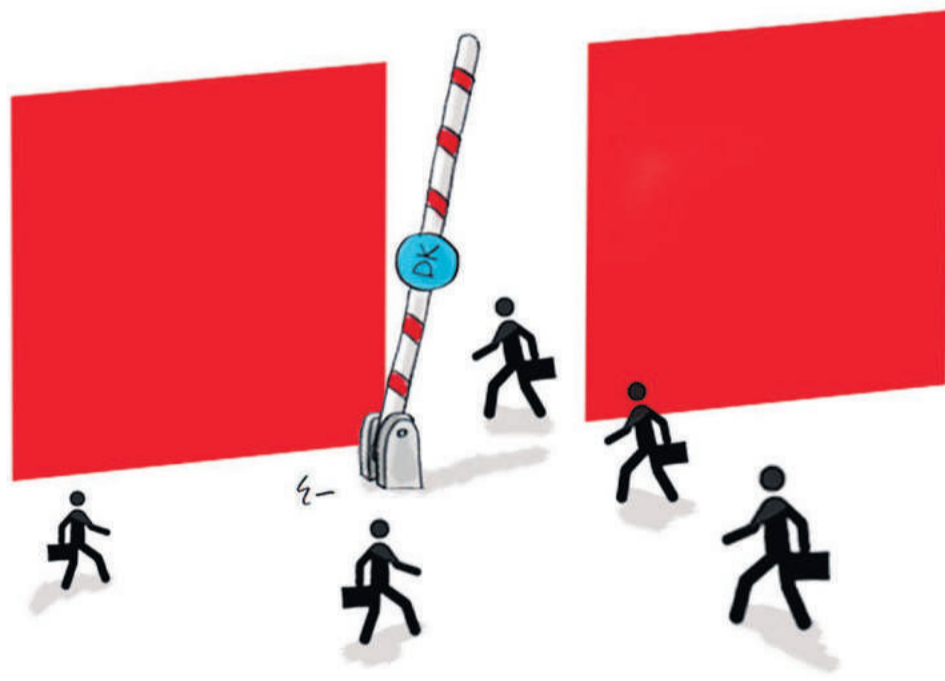
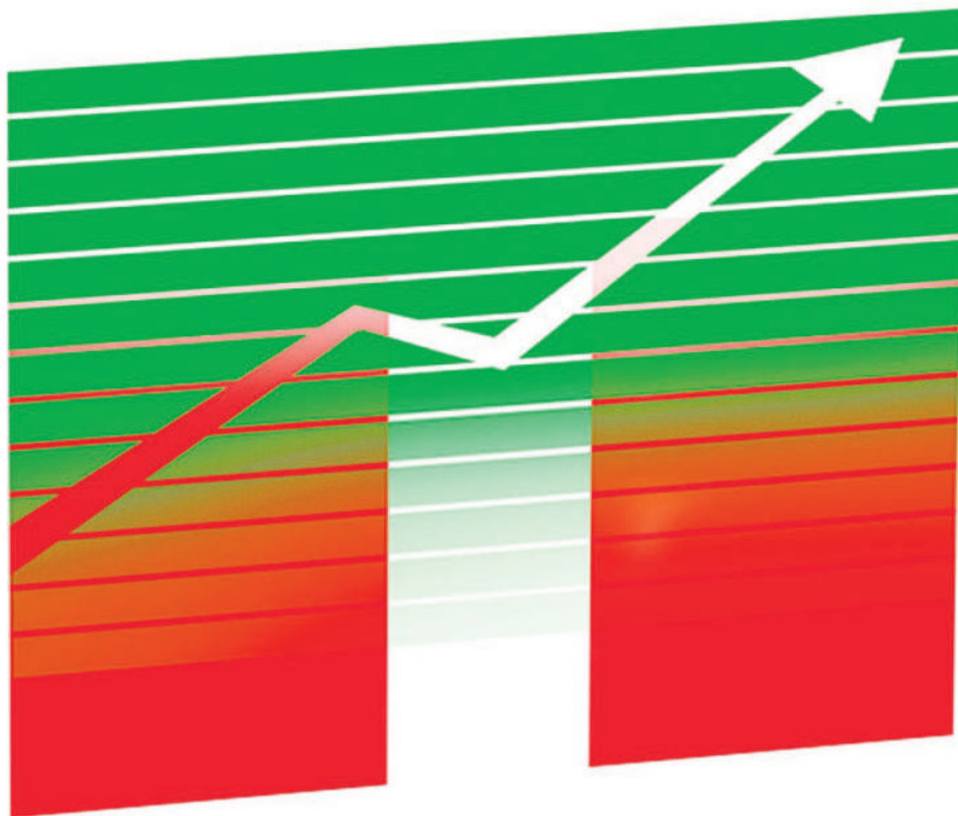
PÅ ET MERE generelt plan er indvandring også en saltvandsindsprøjtning til innovation, iværksætteri, eksport og internationalt udsyn i økonomien som helhed. Migration understøtter internationalt entreprenørskab, klyngeopbygning, kreativitet og videnerførsel – og har eksempelvis bidraget til at skabe virksomheder som Uber, SpaceX og Apple.

Internationale forskere har undersøgt indvandrerens – 'New Argonauts'* – rolle i etableringen af eksempelvis Silicon Valley, og udviklingen af nye samarbejder, skabelsen af klynger, regional udvikling samt international konkurrencedygtighed i det hele taget. Migranttalenter og deres vidennetværk spredt sig over hele verden og skaber ofte innovative klynger, som for eksempel IT-klyngen i Bangalore. Samtidig er der områder, som eksempelvis dele af Afrika, der lider under, at deres højtuddannede talenter udvandrer.

DEN GLOBALE ØKONOMI er afhængig af, at der er et flow af menneskeligt talent. Spredning af mennesker og netværk er essentielt for økonomierne i dag.

Og det er supervigtigt for policymakere i potentielle modtagerøkonomier at spotte, hvor de talentfulde og dynamiske migranter bevæger sig henad. Forskningen peger på, at vi er trådt ind i en æra, hvor både virksomheder og nationer er i en global krig med hinanden om at tiltrække talent – også indvandrer-talent!

Migranter har hidtil primært været en

ressource i form af menneskelig kapital som enten lavtlønsarbejdere eller højtuddannede eksperter, men i dag er de også mange steder eftertragtede som borgere, forbrugere og skattebetalere, der kan modvirke demografiske ubalancer. Stadigvæk er det vigtigste dog, at de er iværksættere, innovatører og investorer, der bidrager til både værts- og hjemlandets økonomi.

OPFATTELSEN AF INDVANDRERE som en ressource aktualiserer behovet for at se økonomi og migranter i et mere helhedsorienteret perspektiv for at forstå dynamikkerne. I dag er migration derfor også blevet et vigtigt tema indenfor management, entreprenørskab og policymaking.

I en nylig rapport viser jeg sammen med en række internationale forskerkolleger, hvordan migranter og den transnationale spredning af mennesker samtidig er en spredning af innovation og match mellem etniske produkter og nye markeder. Det er

især SMV og nicheprodukter, som kan nyde godt af en sådan 'udvandrings-efterspørgsel' (også kaldet 'the diaspora-pull**') og kapitalisere på netværkene.

Virksomheder, der er baseret på transnational spredning af mennesker, fungerer både i relation til import og til eksport af varer. Netværkene deler information, indsamler viden og etablerer græsrods-kontakter, som ofte bidrager til at hjælpe SMVene med at internationalisere.

Efterspørgslen kan støtte internationaliseringen af produkter og services og bidrage til etableringen af nye markeder udenlands. I vores egen baghave repræsenterer både den finske sauna og dansk design produkt-kategorier, som delvis har udviklet sig på de udenlandske markeder i kraft af et sådant 'diaspora-pull'.

JEG HAR REDIGERET en bog, der hedder 'Diaspora Networks', som præsenterer mange forskellige forskeres arbejde indenfor det-

te område. Den seneste forskning viser, at disse netværk er opstået som følge af den transnationale migration, og at de kan være yderst værdifulde med hensyn til at skabe internationale relationer mellem lande – og for eksempel også bidrage til at udjævne globale uligheder via pengeoverførsler.

Det kan have enorm betydning for lande, som har en stor del af sin befolkning spredt udenlands, da de kan engagere sig med dem via international handel, investeringer og iværksætteraktiviteter. Eksempelvis prøver Jamaica at etablere positive relationer til jamaicanere udenlands for at få nogle af dem til at komme tilbage igen.

Bogen viser flere eksempler på sådanne tovejs-effekter mellem lande, som bygger på internationale migranter, deres familier, virksomheder og netværk. Disse positive konsekvenser i kølvandet på migranterne kan resultere i en såkaldt 'triple win' – det vil sige en situation, hvor både modtagerlandet, afsenderlandet og migranten selv får et økonomisk udbytte og således har fordele af international migration.

Migranter er ofte i besiddelse af en særlig 'immigrant effekt' – det vil sige en veludviklet evne til at opfange og identificere forretningsmuligheder, fordi de forholdsvis nemt er i stand til at vurdere og sammenligne virksomhedstyper internationalt, da de kan støtte sig til tidligere erfaringer og globale netværk. Deres iværksætteri er interessant på flere måder.

I EN NYLIG undersøgelse præsenterer jeg og mine kolleger eksempler på kosmopolitiske entreprenører, som skaber nye rum og globale virksomheder, selv i 'tomrum', der endnu kun har fremtiden for sig som lokationer for virksomheder. Disse 'Nye Argonauts' repræsenterer en ny slags transnational eller kosmopolitisk entreprenørtype, som udfører mangesidige, multinationale aktiviteter, der overskrider hjemland/værtsland relationen og dens traditionelle horisont og ansætter mere end en iværksætter eller virksomhed til formålet.

Tidligere studier viser, at indvandrere typisk er mere entreprenante end den indfødte befolkning. Derfor bør der fremover også være øget opmærksomhed på migranter som motorer for iværksætteri, innovation og økonomisk udvikling. Denne opmærksomhed kunne med fordel rettes mod indvandringspolitik, innovationslandskaber, entreprenørskab og 'Nye Argonauts', som kan trække iværksættere med ind i en god spiral.

FAKTA

ORDFORKLARING

Argonaut: En hær af sagnhelte i græsk mytologi, som på et felttog erobrede det gyldne skind – et symbol på rigdom og lykke.

Diaspora: Spredning af en etnisk befolkningsgruppe ud over hele verden (oprindelig relateret til uddrivelsen af jøderne).

Hvis du er blevet interesseret i mere viden om international migration og forretningsmuligheder, er du velkommen til at kontakte lektor Maria Elo, melo@sam.sdu.dk

Link til bogen "Diaspora Networks in International Business":
<https://www.springer.com/gp/book/9783319910949>